

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XVIII. Argumentum XV. Quia ipsimet Juæi, Ethnicique Philosophi,
eamdem obligationem tradunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

cit. pag. 58. & 59. Edit. Antwerp. anni 1637. in expositione fundamenti: *Prima, qua hominem tenere debet cura, est scire, in quem finem creatus sit, & sollicitum esse, ut illum acquirat. Finis, propter quem Deus hominem creavit, est primo ut eum laudet & glorificet, corde, ore, & opere, omnia ad majorem Dei gloriam & laudem dirigendo. Pag. 60. & 61. Omnia ad hominis obsequium facta creataque sunt... ut illis ipse utatur ad finem suum, propter quem creatus est... qui est major gloria & obsequium Dei, eoque omnium istarum creaturarum usum referat, illum in omnibus, & omnes in illo, secundum sanctissimam eius & divinam voluntatem amando: & ea tum a recto suo fine diverterit intento, quando nos ipsos, aut aliquam creaturam, non ad majus Dei obsequium querimus.*

202 Joannes Pelecius l. 2. de passion. animi c. 18. *Deus omnia sua facit propter suum honorem, & gloriam, juxta illud (Deuteron. 26.) Creavit cunctas gentes in laudem, & nomen, & gloriam suam, &c. Ad eandem homo quoque gloriam sua omnia referre debet. Quod nisi fecerit, in eum quadrabit sementia, quam Christus fulminavit (Matth. 6.) in eos qui operibus suis humanam aucupantur gloriam: Amen dico vobis, receperunt mercedem suam.*

203 Istit Societatis Theologis, ex eadem Societate subscribunt Salazar num. 3. laudatus, Gaspar de Loarte in Instruct. Confess. Joannes Nierembergii l. 1. discrim. inter tempor. & aetern. c. 4. Et vitæ divinæ c. 29. Thomas Massutius de caelesti convers. l. 2. c. 3. art. 3. Joannes Bourgesius de christ. humil. l. 1. c. 11. Jacobus Lobbetius qq. Theol. in Evang. q. 7. Quibus omnibus, in doctrina ista tradenda, duces fuerunt S. Ignatius Societatis Fundator, & S. Franciscus Xaverius cap. 8. §. 7. laudati. Et sanctus quidem Ignatius finem illum humanæ creationis, pro suo, institutæque à se Societatis classico assumpsit, ut illud per Orbem universum circumferret, eoque homines omnes admoneret officii sui, finisque ad quem suis in omnibus collimare deberent.

CAPUT XVII.

Reflexio & apostrophe ad Authores propositionum per Belgium disseminatarum, &c.

204 **E**cce quorum, ecce quam doctrinam, ad supremum Innocentii XII. Tribunal ex Orbe Christiano proferendam detulistis, Religiosi in Christo fratres, doctrinam utique sanctissimi Fundatoris vestri, doctrinam S. Francisci Xaverii, doctrinam Canisi, Salmeronis, Alvarez de Paz, Claudii Aquaviva Generalis vestri, Drexelii, Rosignolii, Labatæ, Lud. de Palma, Pelecii, Salazaris, Loartii, Nierembergii, Massutii, Bourgesii, Lobbetii, non ignobilium profectò Scriptorum inclytæ Societatis vestræ; doctrinam tot & tam illustrium aliorum Theologorum sæcularium, re-

gulariumque ex omni Ordine, Nationeque; doctrinam, in quam Patres omnes (teste Rosignolio vestro) *una & mente & voce consentiunt*; quam Apostolus in epistolis suis prædicavit, Christus in Evangelio canonizavit, Spiritus sanctus in veteri Testamento multipliciter expressit, & ut in manibus omnium versaretur, à servo suo Thoma à Kempis describi voluit lib. 3. de Imit. Christi c. 9. ut vidimus suprâ num. 59.

De hoc libro S. Ignatius (si fides R. P. Georgio Mayer in epist. ad R. A. P. Claudium Aquaviva) non solum *magnificè sensit, sed & quotidiano usu lectioneque sibi familiarissimum, filiis suis commendatissimum reddidit.* Ipsaque Societas per Orbem propè universum circumtulit, ejus amorem magnis æquè ac parvis instillans, usumque singularem summo omnium questu commendans. Ideò sanctissimam fundatissimamque doctrinam de necessaria operum omnium in Deum propter se dilectum relatione, in libro per totum Christianum Orbem tanta cum laude & commendatione recepto traditam, noluit SS. D. N. Innocentius XII. proferre; nec vos debuistis ad censuram deferre. Cùm delatio ista ad majorem Dei gloriam non esset; imò contra eam, adeoque contra tesseram vestræ Societatis esset.

Et quâ (amabo) censurâ doctrinam illam notatam voluistis? An nescitis quid Romanus Theologus, ad examen articulorum Lovaniensium deputatus, à viginti quinque circiter annis dixerit: *Si articulus ille censurâ aliquâ perstringeretur, ad minimum scandalosus dici deberet. Esset autem scandalosum dicere, articulum illum esse scandalosum?* Sic refert Vianæus (qui tunc præfens aderat) in libro suo de ordine Amoris cap. 9. in fine.

CAPUT XVIII.

Argumentum XV. Quia ipsius Judæi, Ebraicique Philosophi, eandem obligationem tradunt.

SI Julianum Augustinus sic olim affatus est: *Obsecro te, non sit honestior Philosophia Gentium, quam nostra Christiana, que una est vera Philosophia: vix dubium, quin Augustinus, si foret hoc tempore redivivus; hoc (inquam) tempore, quo tam in moribus, quam in opinionibus, usque adeò refrigit charitas multorum, iisdem verbis interpellaret nonnullos Recentiores Opinatores, qui, divini amoris neglecto patrocínio, cupiditati malunt patrocinari, docendo, quòd licitum sit creaturis frui; licitum temporales honores, pecuniam, sensuum voluptates propter se appetere, nullamque esse obligationem in Deum omnes actus nostros deliberatos referendi, quam ne quidem Judæi negare ausi sunt.*

Siquidem Morinus l. 1. de pœnit. c. 21. ce- leberimum apud Judæos axioma esse testatur: *omnes actiones nostras divini amoris causâ faci-*

ciendas esse. Unde Rabbi Moyses, apud Driodonem l. 1. de libert. dicit, quod *justus, licet loquatur cum hominibus, & laboret in his qua necessaria sunt corpori, providet Dominum in conspectu suo semper.*

209 Sed & obligationem illam Ethnici Philosophi, videlicet Platonici cum Platone, Peripatetici cum Aristotele, Stoici, Cynici, Megarici, Pythagorici, imò ipsi etiam Epicurei, uno velut ore tradunt, prout adductis expressissimis ipsorum testimoniis pulchrè ostendit Doctor Claës in Ethica sua p. 1. cap. 20. & 23. ubi pariter exhibet gravissimas de eadem veritate sententias Senecæ, Plotini, Ciceronis & Epicuræti.

210 De Platonici idem testatur S. Augustinus l. 8. de Civit. Dei c. 9. Aristotelis testimonium videri potest apud ipsum lib. 1. Moral. c. 10.

211 Præterite hinc non possum verba notatu digna Epicuræti apud Arrianum l. 1. c. 16. *Si sani essemus, quid aliud agendum erat, & publicè & privatim, quam Numen celebrandum, & laudandum, & grates persolvenda? Nomen & inter fodiendum, & arandum, & edendum, hymnus hic cantandus erat Deo: Magnus est Deus... Deus, qui manus dederit, qui deglutendi vim, qui ventrem, &c. &c. Si philomela essem, philomela officio fungerer; si olor, olor. Nunc rationis cum sim pariceps, Deus mihi celebrandus est. Hoc meum munus est, &c.* Senecæ verba epist. 95. *Proponamus oportet finem summi boni, ad quem nitamur, ad quem omne factum nostrum, dictumque respiciat, velut navigantibus ad sidus aliquod dirigendus est cursus.*

CAPUT XIX.

Argumentum XVI. ex multiplici ratione Theologica, atque imprimis ex rationibus octo, spectantibus ad naturalem rerum ordinem, ab Authore natura institutum.

212 **R**ecolenda sunt verba Melliflui Doctoris serm. 2. de verb. Apost. *Non est regnum Dei esca & panis, in medio: Quidquid es, quidquid potes, debes creanti, redimenti, vocanti.* Hæc namque verbis tres assignat rationes fundamentales assertæ à nobis obligationis, rationem utique creationis, redemptionis & vocationis. Ad quas alia reduci possunt. Ad rationem quippe creationis facillè reducuntur rationes petite ex naturali rerum ordine, ab Authore naturæ, seu Creatore instituto. Sicut ad rationem Redemptionis reducitur ratio, quam S. Augustinus serm. 12. in Psal. 118. adducit, ad probandum quòd omnia bona sua iusti ad Deum referre debeant, *quoniam non à seipsis, sed ab illo sunt boni.* Cum in hoc statu boni non fiant, nisi per gratiam Redemptoris.

213 Ad rationem itaque creationis, seu naturalis rerum ordinis, pertinent octo rationes, capite præsentis subjiciendæ. Ad rationem Redemptionis spectant quatuor sequentes, quas

Tom. I.

cap. 20. deducemus. Reliquæ (capite 21. exhibendæ) pertinent ad rationem vocationis.

Primaitaque ratio, petita ex naturali rerum ordine, à Creatore, seu Authore naturæ instituto, est quia omnis amor deliberatus ad Deum finaliter est referendus. Ergo & omne quodcumque agimus. Consequentia bona est: quia omne quodcumque agimus, ex amore aliquo procedit. Antecedens probatur: omnis amor noster deliberatus, vel Dei est, vel creaturæ, ut constat ex dictis lib. 4. n. 21. Vel ergo ex amore finaliter sistente in Deo; & hic sine dubio finaliter refertur ad Deum. Vel ex amore finaliter sistente in creatura, utpote amata finaliter propter se; & hoc est contra naturalem ordinem, à Creatore institutum, secundum quem nulla creatura finaliter amabilis est propter se, sed solus Deus, uti demonstratum est lib. 5. c. 11. Et lib. 6. c. 5. c. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. Et lib. 7. c. 2. & 4. ubi rationibus duodecim, tum philosophicis, tum theologicis, hoc invictè probatum invenies.

Secunda ratio: homini Deus numquam 214 permittit usum potentiarum suarum, non ad finem ad quem eas ipsi dedit. Numquam enim ipsi permittit amare sæculum, voluptates sensuum, pecunias, honores, &c. quia ad hoc ipsi non dedit amandi potentiam. Numquam ipsi permittit fruendis uti, nec frui utendis; quia ad hoc ipsi non dedit potentiam utendi & fruendi. Numquam ipsi permittit rebus uti, nisi propter quod divinitus instituta sunt, &c. Sed amandi potentiam Deus homini non dedit, nisi ut ipsum amet, & cætera propter ipsum, ut Sancti docent, specialiter Villanovanus l. 6. n. 64. relatus. Et ratio dicitur: neque enim servo Dominus instrumenta, neque militi Rex arma porrigit, nisi ut sibi serviat, & militet, five ut illis utatur in obsequium Domini vel Regis sui. Unde nec unquam permittit iis uti cum detrimento obsequii sui. Et hinc omnes *Scripturæ* (teste Augustino serm. 15. inter editos à Sirmondo) *nihil aliud te docent, nisi continentiam ab amore sæculi, ut amor tuus currat in Deum.* A quo cursu quia cor tuum impeditur per sæculi amorem, amorem istum numquam permittit Deus. Nec ergo permittit unquam creaturæ propter se finaliter amorem; utpote per quem impeditur cursus amoris in Deum, minus inde amatum, ut idem Augustinus dicit: *Minus te amat, qui tecum aliquid amat, quod non propter te amat.* Denique sicut quæcumque potestas subdito à Rege committitur, eâ lege committitur, ut omnis usus ipsius in Regis committentis obsequium ordinetur; sic dicendum de omni etiam potentia homini à Deo commissa.

Tertia ratio: omnis amor & actus tuus 216 deliberatus, Deo debitus est, tamquam primo, absolutissimo, perfectissimoque rerum omnium principio (si enim arboris fructus